

AJONEUVOJEN MITTOJA

Tässä ohjeessa esitetään ajoneuvojen ja yleisimpien autotyyppien mittoja, massoja sekä liikenteeseen hyväksymistä koskevia rajoituksia.

SISÄLLYSLUETTELO

- 1 MÄÄRITELMIÄ
 - 1.1 Käsitteitä
 - 1.2 Ajoneuvotyyppejä
 - 1.3 Ajoneuvojen massat
 - 1.4 Rajoituksia
 - 2 AJONEUVOJEN MITAT
 - 2.1 Ajoneuvojen päämitat
 - 2.2 Kääntyminen
- KIRJALLISUUTTA

1 MÄÄRITELMIÄ

1.1 Käsitteitä

Useimmat seuraavassa esitetyt käsitteet perustuvat *Ajoneuvolakiin*. Käsitteitä esitetään kuvassa 1.

1.2 Ajoneuvotyyppejä

Moottorikäyttöisiä ajoneuvoja ovat auto, moottoripyörä ja mopo sekä traktori, moottorityökone ja maastoajoneuvo. Lisäksi on moottorikäyttöisiä kaksi-, kolmi- tai nelipyöräisiä ajoneuvoja. Moottorittomia ajoneuvoja, joiden mittoja tässä ohjeessa on esitetty, ovat polkupyörä ja matkailuvaunu.

1.3 Ajoneuvojen massat

Ajoneuvojen massasta säädetään *Valtioneuvoston asetuksessa ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen muuttamisesta*.

Tässä ohjeessa käytetään termejä akselimassa ja telimassa.

Akselimassalla tarkoitetaan autoa tai perävaunua tiellä kuljettaessa sen akselille kohdistuvaa massaa.

Telimassalla tarkoitetaan sen telille kohdistuvaa massaa.

Korkeus on ylimpänä olevan koriosan (antenneja, kattotelineitä tai vastaavia ei oteta huomioon) tai kuorman korkeimman kohdan etäisyys maanpinnasta.

Akseliväli on kahden peräkkäisen akselin välinen etäisyys.

Teli on ajoneuvon kahden tai useamman peräkkäin olevan akselin muodostama kokonaisuus, jossa akselimassat on jaettu määräsuhteessa.

Raideväli on kahden akseliin kiinnitetyn pyörän tai pyöräparin keskipisteiden välinen etäisyys.

Takaylitys on korin tai ajoneuvon takimmaisen osan ja takakselin tai telin keskipisteen välinen etäisyys.

Etuylitys on ajoneuvon etummaisen osan ja etummaisen akselin välinen etäisyys.

1.4 Rajoituksia

Ajoneuvon mittoja koskevat rajoitukset on esitetty *Valtioneuvoston asetuksessa ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen muuttamisesta*. Enimmäismitat esitetään piirroksissa.

Korkeus

Suurin sallittu korkeus on 4,40 m.

Piirroksissa esitetty enimmäiskorkeus on 4,20 m. Jos ajoneuvon korkeus on yli 4,20 metriä, kuljetuksen suorittajan ja kuljettajan on varmistettava, että kuljetuksen suorittaminen käytettävällä kuljetusreitillä on mahdollista ilman riskiä osumisesta tien yläpuolisiin rakenteisiin.

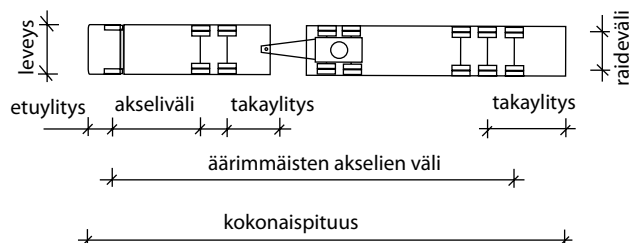
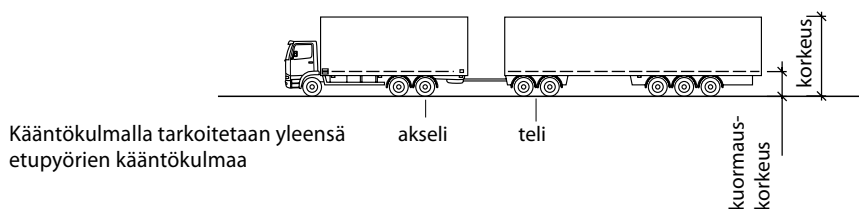
Mitoituksessa on otettava huomioon mahdollinen jousituksen ja teliakselin noston vaikutus 0,1...0,2 m sekä ulkoalueilla lisäksi uusittavan asfalttipäällysteen ja lumen aiheuttama korotus 0,2...0,3 m.

Kokonaispituus

Ajoneuvon suurimmat sallitut kokonaispituudet esitetään piirroksissa..

Leveys

Ajoneuvon suurin sallittu leveys on 2,60 metriä. Kiinteältä rakenteeltaan yli 22,00 metrin pituisessa yhdistelmässä käytetävän muun kuin lämpöeristetyn ajoneuvon sekä linja-auton suurin sallittu leveys on kuitenkin 2,55 metriä.

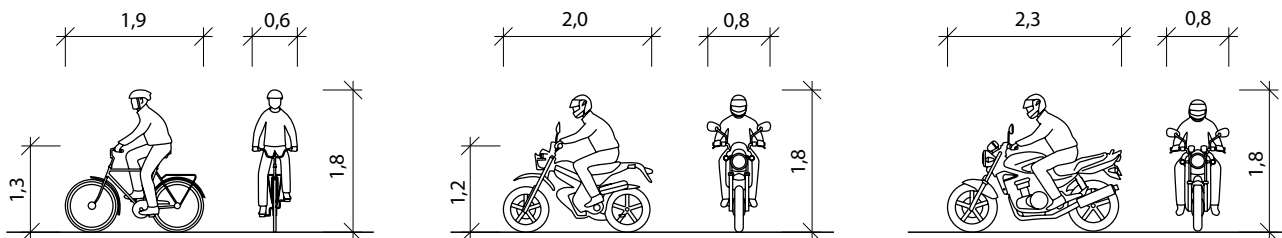

Kuva 1. Ajoneuvojen ulottuvuuksia ja käsitteitä.

2 AJONEUVOJEN MITAT

2.1 Ajoneuvojen päämitat

Kuvissa 2...6 esitetään esimerkkejä ajoneuvotyyppien mitoista ja massaista sekä kuormauskorkeuksista.

polkupyörän ja lasten kuljetusvaunun pituus on 3,0 m ja leveys 0,8 m

Ns. mopoauto (kevyt nelipyörä)

pituus 3,05...3,1 m, leveys 1,5 m, akseliväli 2,0 m, raideleveys edessä 1,4 m, takana 1,4 m, kääntösäde 4,0 m.

Moottoripyörä

pituus 2,65...2,7 m, leveys 1,05...1,1 m, korkeus 1,2 m, akseliväli 1,75...1,8 m, istuinkorkeus 0,66 m

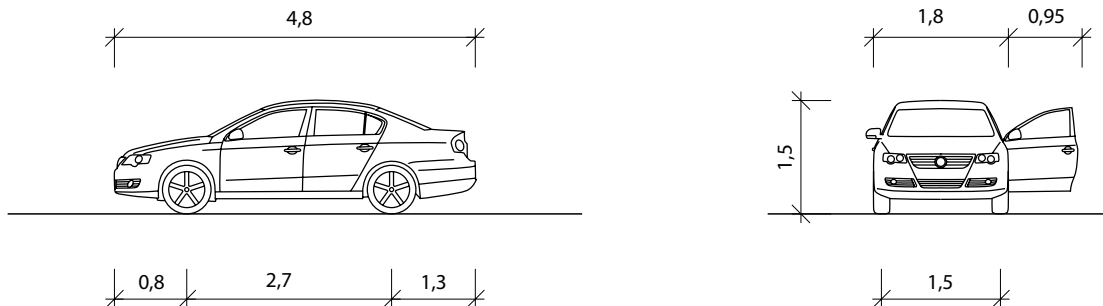
Moottoripyörän, mopon, kolmipyörän, nelipyörän ja kevyen nelipyörän suurimmat sallitut päämitat esitetään Valtioneuvoston asetuksessa ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen muuttamisesta:

- pituus 4,00 m,
L6e-B luokan ajoneuvon pituus kuitenkin 3,00 m ja L7e-C luokan ajoneuvon pituus 3,70 m
- leveys 2,00 m
kaksipyöräisen mopon leveys 1,00 m
- korkeus 2,50 m

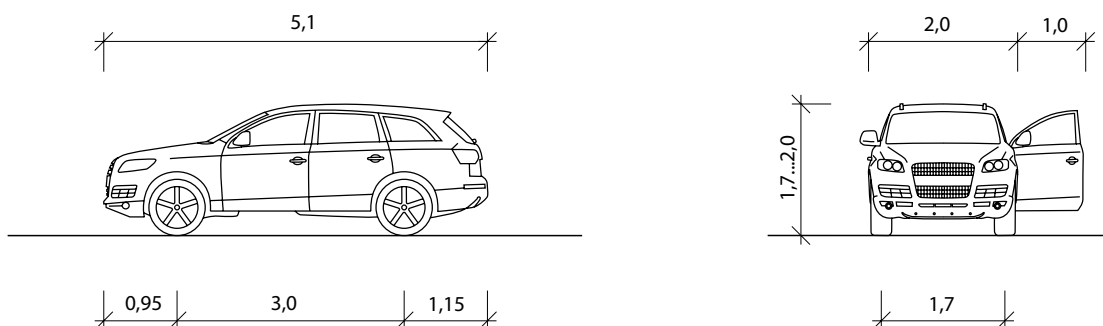
Kaksipyöräisen polkupyörän suurin sallittu leveys on 0,80 metriä. Useampipyöräisen polkupyörän suurin sallittu leveys on 1,25 metriä.

Kuva 2. Polkupyörän, mopon ja moottoripyörän mittoja. Mittakaava 1:100.

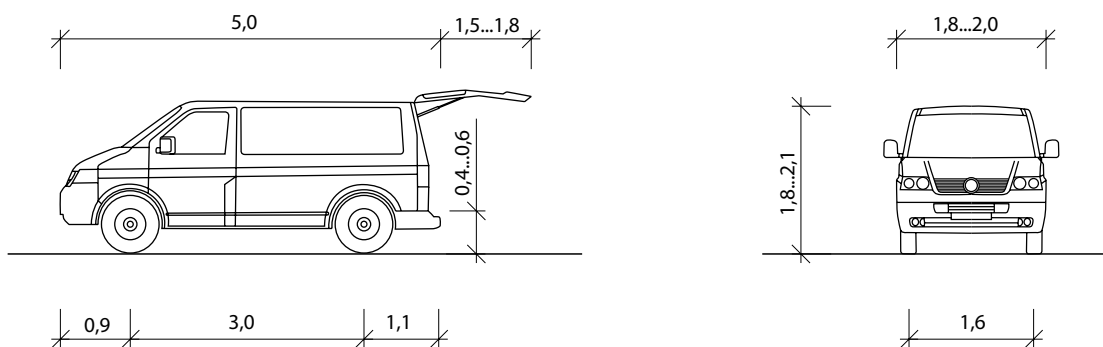
Henkilöauto on henkilöiden kuljetukseen valmistettu ajoneuvo, jossa on kuljettajan lisäksi tilaa enintään kahdeksalle henkilölle, *Ajoneuvolaki*.

Henkilöauto, yleinen koko

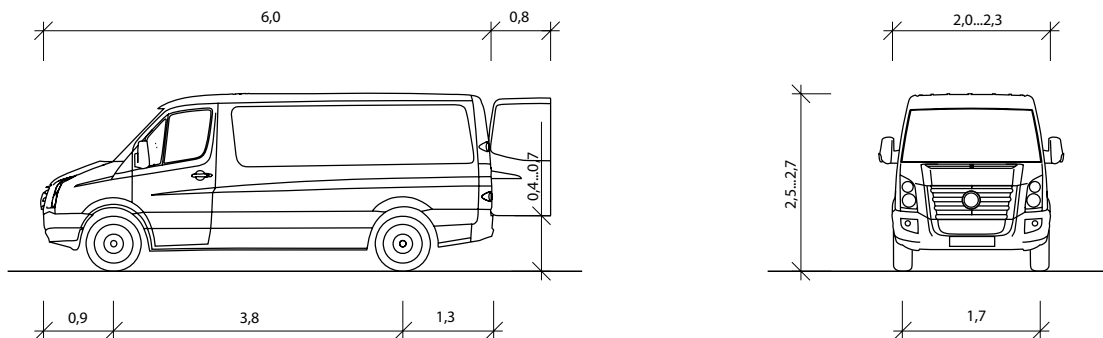

Maastoauto

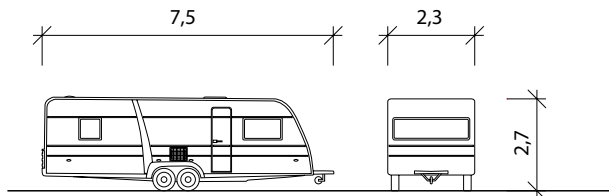
Pakettiauto, yleinen koko

Pakettiauto on tavarankuljetukseen valmistettu ajoneuvo, jonka kokonaismassa on enintään 3,5 tonnia, *Ajoneuvolaki*.

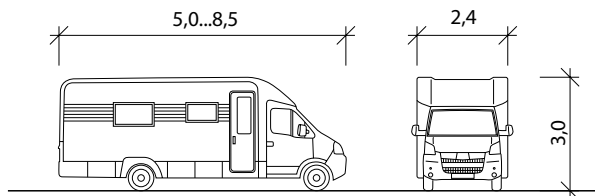

Pakettiauto, suuri
Hälytysajoneuvo. Hälytyslaitteet lisäävät korkeutta, yleinen korkeus on 2,9 m.

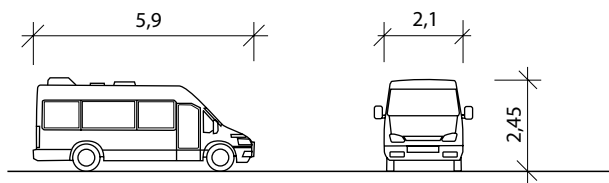
Kuva 3. Henkilöauton ja pakettiauton mittoja. Mittakaava 1:100.

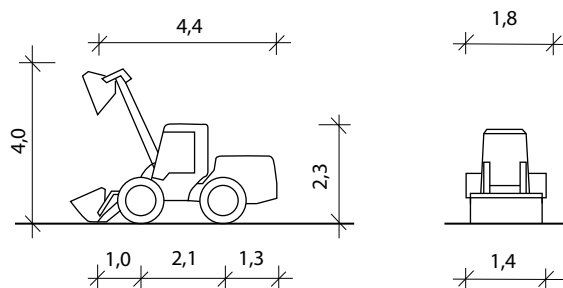
Matkailuvaunu, yleinen koko

Matkailuauto, yleinen koko

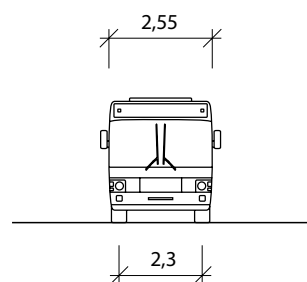
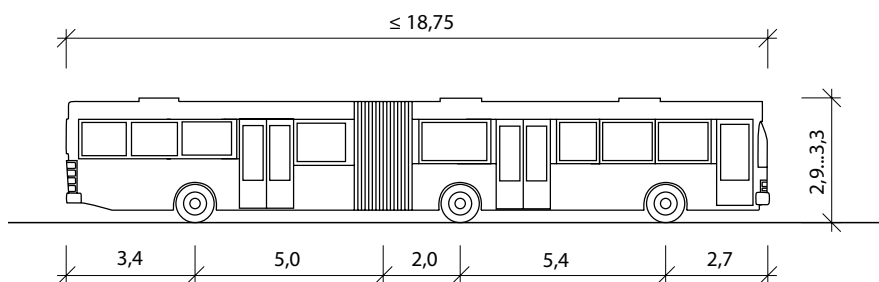
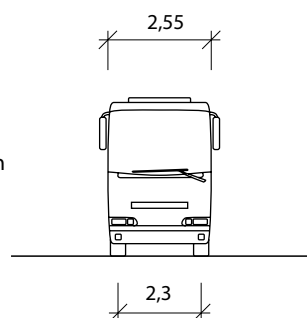
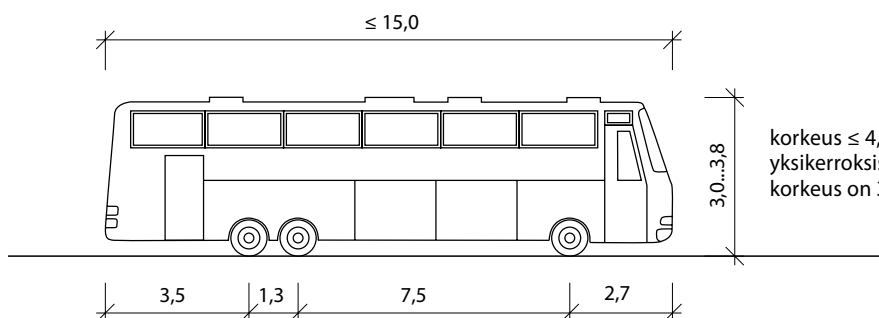
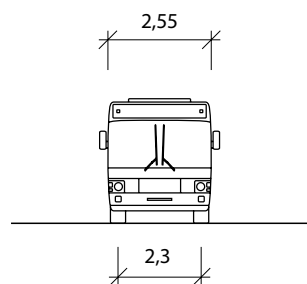
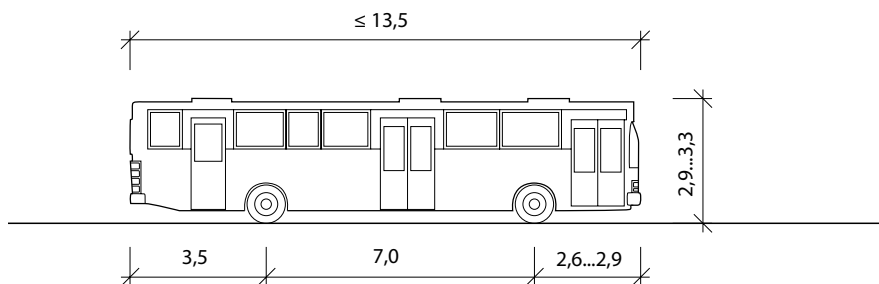
Invataksi, 16-paikkainen bussi

Kiinteistönhuollossa käytettävä traktori. Tapauskohtaisesti tilojen suunnittelua varten selvitetään suunnittelukohteessa käytettävä kalusto.

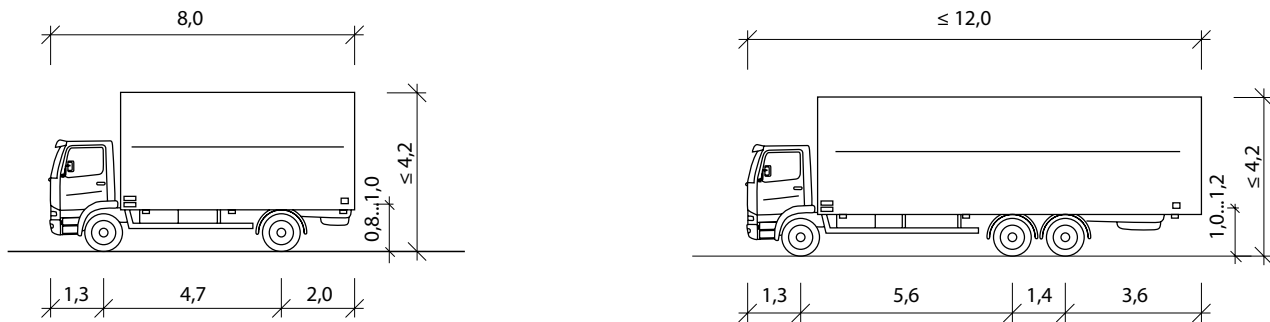
Liikenteessä saa olla linja-autoja, joiden mittarajoituksina on (Valtioneuvoston asetus ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen muuttamisesta):

- 2-akselisen linja-auton pituus enintään 13,5 m
- vähintään 3-akselisen linja-auton pituus enintään 15,00 m
- nivelrakenteisen linja-auton pituus enintään 18,75 m
- linja-auton suurin sallittu leveys 2,55 m

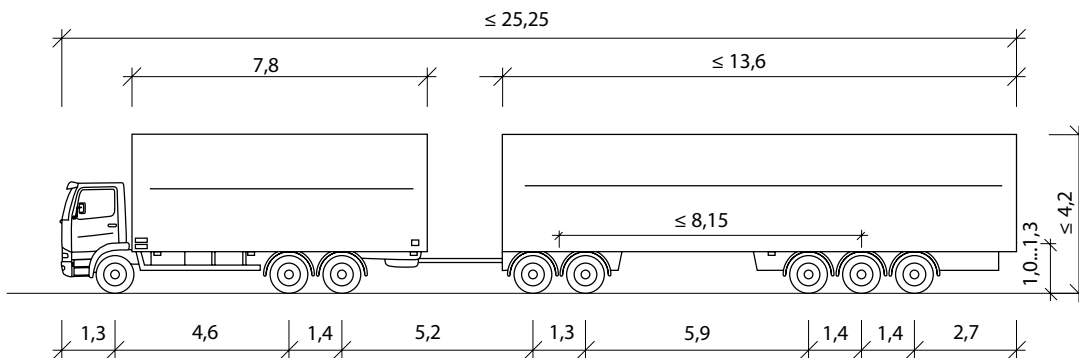

Kuva 4. Matkailuajoneuvojen, traktorien ja linja-autojen mittoja. Mittakaava 1:200.

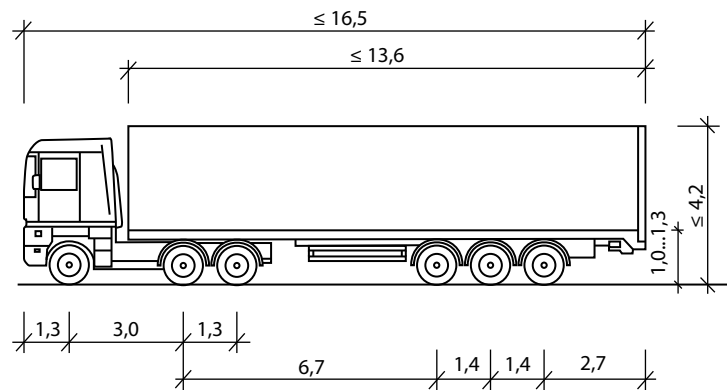
Kuorma-auto on tavarankuljetukseen valmistettu ajoneuvo. Ajoneuvon akseli-, teli- ja kokonaismassat on esitetty *Valtioneuvoston asetuksessa ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen muuttamisesta*.

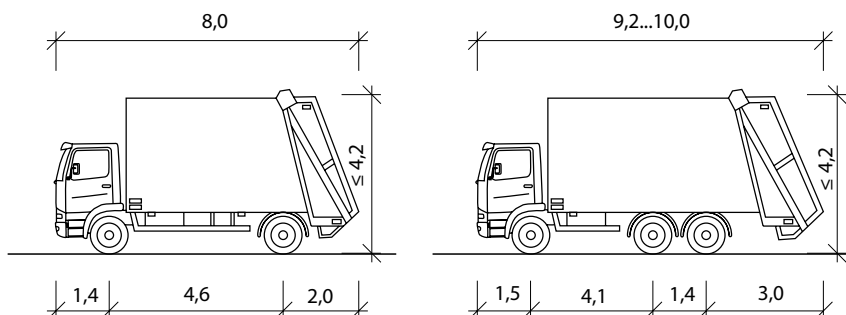
Kuorma-auto. Paloauton mitat ovat samaa luokkaa kuin kuorma-auton.

Kuorma-auton ja varsinaisen perävaunun yhdistelmä. Moduuliyhdistelmä on kuorma-auton ja perävaunun tai kuorma-auton ja kahden perävaunun yhdistelmä, jonka enimmäispituus on 25,25 m.

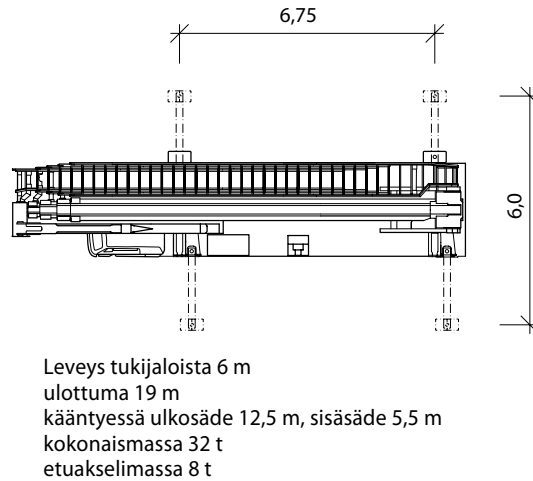
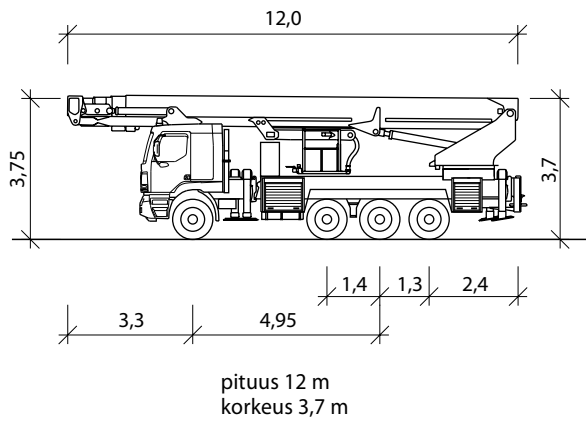

kuorma-auton ja puoliperävaunun yhdistelmä

jäteauto

Kuva 5. Kuorma-auton, ajoneuvoyhdistelmien ja jäteautojen mittoja. Leveys esitetään kohdassa 1.4. Mittakaava 1:200. Tapauskohtaisesti tilojen suunnittelua varten selvitetään suunnittelukohteessa käytettävä kalusto. Jäteauton kuormauslaitteen liikkumiseen tarvittava tila on piirroksessa esitettyä 4,2 metriä korkeampi, mikä tilojen suunnittelussa otetaan huomioon. Jätehuollon tyhjennyskaluston tilantarpeita esitetään ohjeessa RT 69-11190 Asuinkiinteistön jätehuolto.

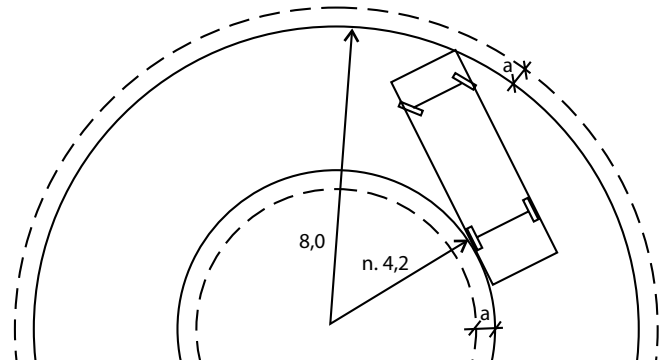
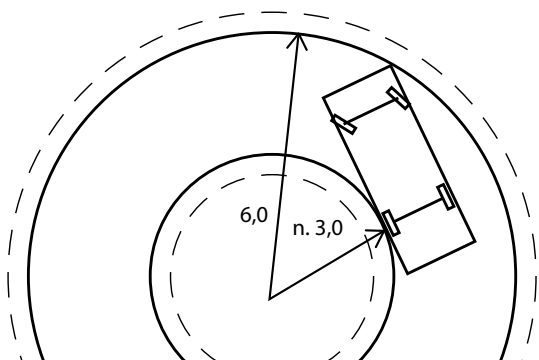

Kuva 6. Pelastusauton mittoja. Pelastustien suunnitteluohjeita on mm. näissä julkaisuissa: Pelastustien suunnittelu ja toteutus. Helsingin kaupungin pelastuslaitos. Ohje 36/16/RIHOS ja Helsingin kaupungin Kaupunkisuunnitteluviraston julkaisu 2007:5 Helsinkiläinen kerrostalopiha.

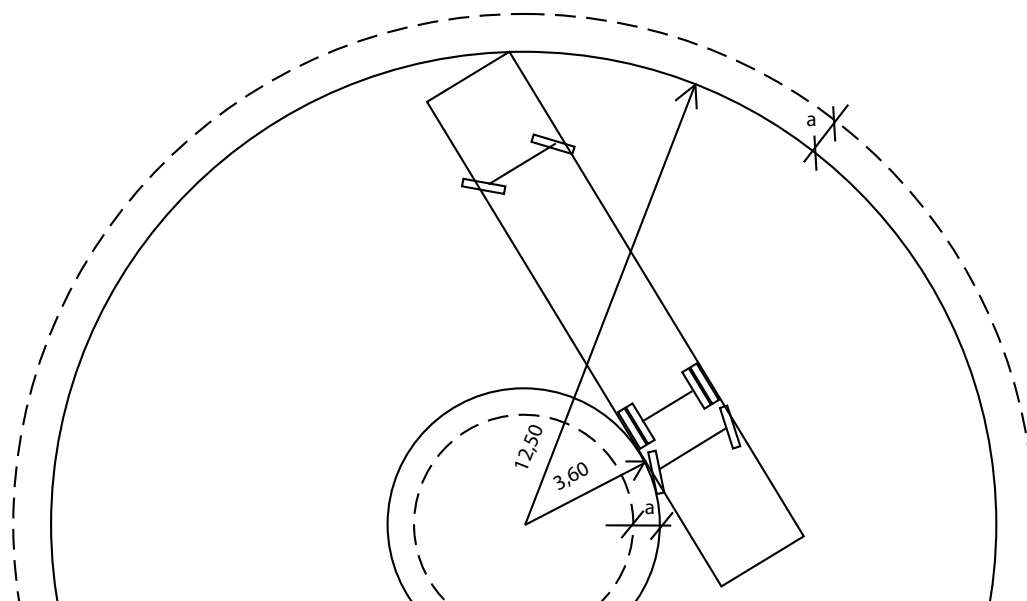
2.2 Kääntyminen

Kuvissa 7...12 esitetään ajoneuvon ja ajoneuvoyhdistelmän kääntyvyyksiä kääntösäteinä. Ajoneuvojen koot ja kääntyvydet vaihtelevat yleisesti paljon mitoitusajoneuvon arvoista sekä suurempiin että pienempiin arvoihin.

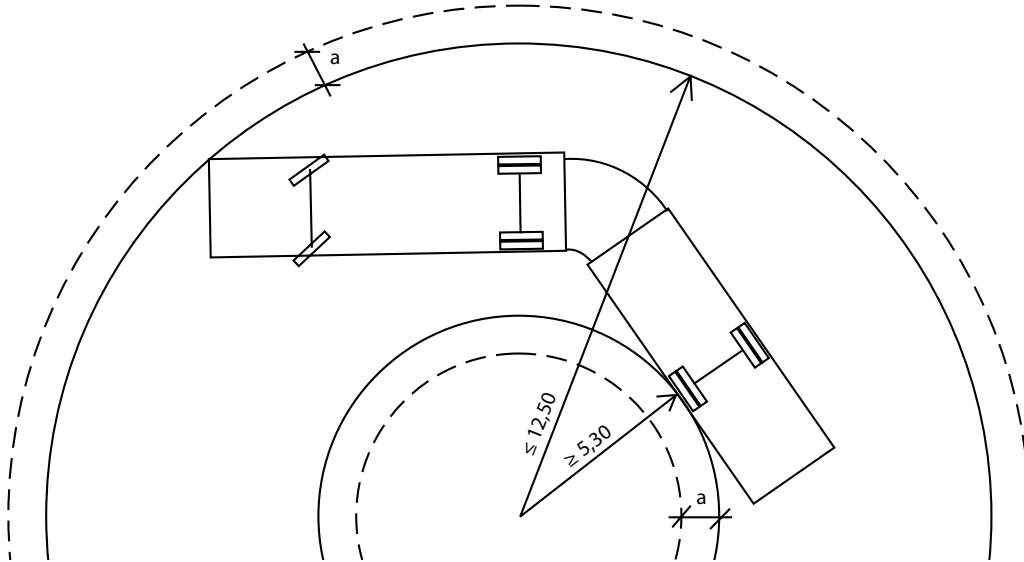
Kääntösäde on kääntöpyörien ääriasennossa ollessa korin uloimman pisteen kiertämän ympyrän säde. Kuvissa on esitetty kääntösäteet ja tarvittava esteetön ajovara (a). Ajovaralla näissä kuvissa tarkoitetaan etäisyyttä korkeaan kiinteään esteeseen, joten se ei koske alle 120 mm korkeaa reunakiveä. Ajoväylän mitoitusohjeita esitetään ohjeessa RT 98-11214, KH 91-00587, Infra 63-710156 Ajoväylät, hitaasti liikennöivät.

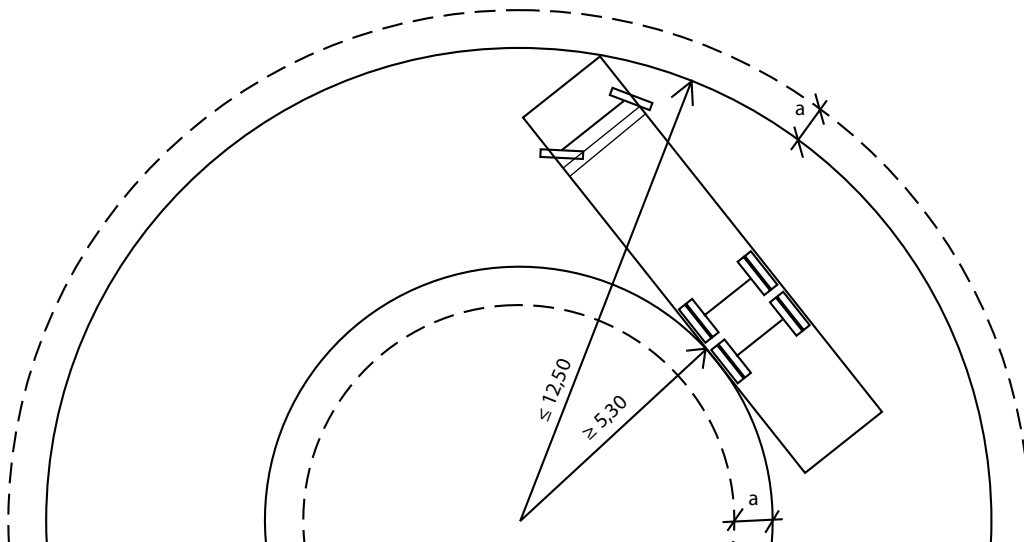
Kuva 7. Henkilö- ja pakettiauton kääntyvyys. Mittakaava 1:200.

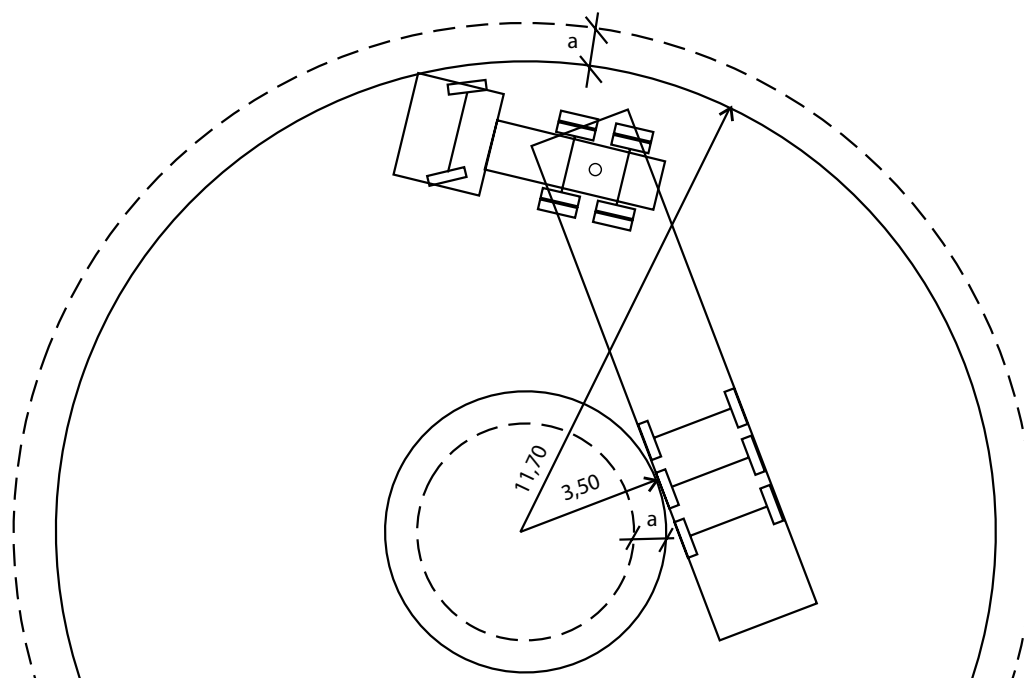
Kuva 8. Linja-auton kääntyvyys. Mittakaava 1:200.

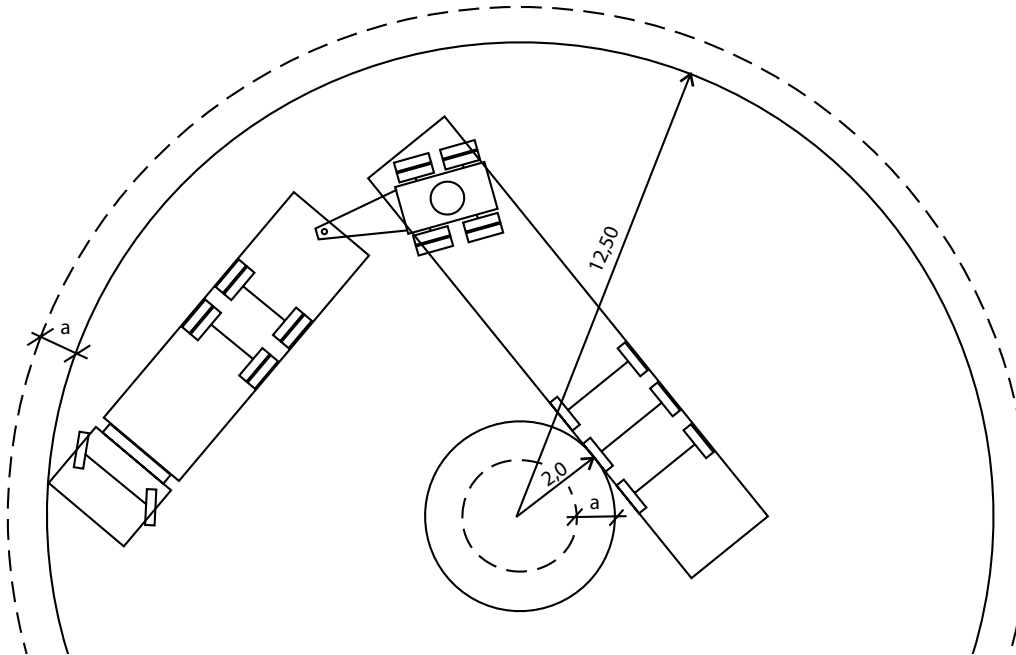
Kuva 9. Nivellinja-auton kääntyvyys. Mittakaava 1:200. Kaksinivelisen linja-auton kääntyvyys tulee tutkia erikseen.

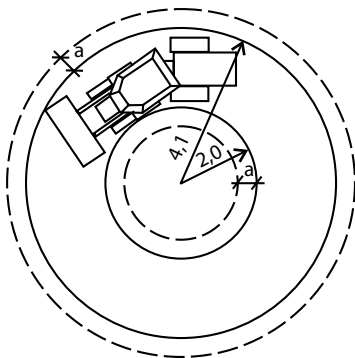
Kuva 10. Kuorma-auton kääntyvyys. Mittakaava 1:200.

Kuva 11. Kuorma-auton ja puoliperävaunun yhdistelmän kääntyvyys. Mittakaava 1:200.

Kuva 12. Kuorma-auton ja varsinaisen perävaunun yhdistelmän kääntyvyys. Mittakaava 1:200.

Kuva 13. Traktorin kääntyvyys. Mittakaava 1:200.

KIRJALLISUUTTA

Lait

Ajoneuvolaki 1090/2002.

Asetukset

Valtioneuvoston asetus ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen muuttamisesta 407/2013 ja 1612/2015.

RT-ohjeet

RT 69-11190 Asuinkiinteistön jätehuolto. 2015. 8 s.

RT 98-11180, Infra 63-710140 Jalankulku- ja pyöräilyväylät. 2015. 24 s.

RT 98-11207, KH 91-00584, Infra 64-710150 Polkupyörien pysäköinti ja säilytys. 2016. 15 s.

RT 98-98-11214, KH 91-00587, Infra 63-710156 Ajoväylät, hitaasti liikennöivät. 2016. 11 s.

Ohjejulkaisuja

Pelastustien suunnittelu ja toteutus. Helsingin kaupungin pelastuslaitos. Ohje 36/16/RIHOS. Ohje on laadittu yhteistyössä Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen, Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen kanssa. 7 s.

Helsinkiläinen kerrostalopiha. Helsingin kaupunki. Kaupunkisuunnitteluvirasto. Julkaisu 2007:5. 77 s.

Tämän ohjeen on laatinut Rakennustietosäätiö RTS:n toimikunta TK 362 Pysäköintitilat

Harri Haantio, projektipäällikkö, Trafix Oy

Christer Hede, toimitusjohtaja, EuroPark Finland Oy

Ville Keskisaari, suunnittelija, Ramboll Finland Oy

Juho Kero, liikennesuunnittelija, Trafix Oy

Niina Kilpelä, arkkitehti, Invalidiliitto ry

Mikko Lahikainen, toimitusjohtaja, arkkitehti, Parviainen Arkkitehdit Oy Ltd

Heikki Leppänen, dipl.ins., rak.arkkit., puheenjohtaja

Thomas Meyer, lupa-arkkitehti, Espoon kaupunki, rakennusvalvonta

Veikko Mäkipaja, arkkitehti, Arkkitehdit Hannunkari & Mäkipaja Architects

Juha Seppälä, hankekehityspäällikkö, NCC Rakennus Oy

Ilkka Rekonen, lupapäällikkö, arkkitehti, Vantaan kaupunki, Rakennusvalvonta

Timo Meuronen, toimitusjohtaja, Aihio Arkkitehdit Oy

Asko Takala, arkkitehti, Kirsti Siven @ Asko Takala Arkkitehdit Oy

Mikko Vuorinen, johtava konsultti, Kaupunkiliikenne, Sito Oy

Viljo Lukkarinen, projektipäällikkö, Rakennustieto Oy, sihteeri.